

Kultur arloko parte-hartzea eta dinamizazioa herrietan: Atarrabiako kasua

La participación y la dinamización cultural local: el caso de Villava

Aurkibidea Sumario

- ▶ **Hurbilpen bat herritarren partaidetzara**
- ▶ **Herritarren partaidetza Atarrabiako Udalean**
- ▶ **Partaidetza mailak eta Kultura Zerbitzuaren ekintzak**
- ▶ **Bi proiektu esanguratsu:**
 - ▶ **Gurasoen eskola**
 - ▶ **Baserria zarzuela, mezenasgoko toki proiektua**
- ▶ **Garapen motak eta kultura dinamizatzeko bideak**
- ▶ **Ondorioak**

Hurbilketa herritarren parte-hartzera

Acercamiento a la participación ciudadana

Zer da herritarren partaidetza

- ▶ **Herritarrek parte hartzeko modua politika publikoen definizioan eta haiek eratzean eta gauzatzean.**
- ▶ **Ez da aktibismo eskola bat, aitzitik gune bat da, elkartegintza, partekatutako balioak, bideragarriak diren eta oraindik erne ez diren proposamenak eta hobekuntzak sortzeko.**

Erakundeetan parte-hartzearen helburua (I)

–Gardentasuna, kontu-ematea eta agintarien gaineko kontrola handitzea.

–Erraztea erabaki hobeak hartzea, herritarren beharrei eta eskakizunei egokituak.

–Erabakiak hartzerakoan maiz gertatzen diren partzialtasun kognitiboak zuzentzea:

informazio partzialtasuna: parte hartzeak problemei buruzko erantzunen sorta handitzen du, ahotsa ematen baitie problema horiek dituztenei.

partzialtasun praktikoa: praktikaren bidez soilik ikas daitekeena ematen du partaidetzak; ez da aski jakitea problema bat badela, bere neurrian haren diagnosia egiteko.

Erabakiak "egoki" hartzeko partaidetza beharrezkoa da

Erakundeetan parte-hartzearen helburua (II)

- Partaidetzak indar loteslea ematen die erabakiei.
- "Erabakitzeko prozesuetan parte hartzea" eta "erabakiarekin konprometitua sentitzea" arteko lotura berehalakoa da.
- Konpromisoa erabakiak gauzatzearen arrakastaren baldintza da (erabakien kalitatea).
- Partaidetza justifikatzen da erabakiaren kalitatea handitzen delako eta, horrekin batera, erabaki egoki gehiago hartzen direlako.

Partaidetzaren betekizunak

- ▶ –Bokazio publikoa/motibazioa.
- ▶ –Denbora (informatzea, eztabaidatzea eta epaiketak zuzentzea).
- ▶ –Jardunbideak izatea.
- ▶ –Onura publikoa/pertsonala (asebetetze sozio-afektiboa).

Gure defizita historikoa da gizarte-partaidetzan

- ▶ –Herriarrak kexatzen ohituak daude ez, ordea, parte hartzen.
- ▶ –Gutxi hartzen du parte eta askok ez du inoiz parte hartzen.
- ▶ –Ez gaituzte hezi partaidetzako kulturaren.
- ▶ –Jasan genuen diktadura luzeak bizitza publiko guztia bahitu zuen; gogorik eza, ezaxola eta mesfidantza bultzatu zituen gizartean.

Gure defizita historikoa da gizarte-partaidetzan

- ▶ –"Guri" buruz pentsatzen duguna estuegia da, "gurea" aise bihurtzen da "nirea", nire kontuak, nire zaletasunak...
- ▶ –Elkarte asko dago, baina jendeak ez du parte hartzen hurbileneko aferetan.
- Gora doaz boluntario kopurua, GKEk (atomizazioa, laguntza lana).
- Hiritarrok, talde gisa, ahulak gara eta helburu apalak ditugu. Ezin dugu hitz egin gizarte zibil antolatuaaz

Partaidetza heziketa kontua da (I)

- Ikasteko prozesua da eta lan partekatua.
- Mailaka doa eta progresiboa da. Inplikatzeko zenbait maila daude.
- Ez da garrantzitsua ekimena zeinena den, baizik jendea eta inplikazioak biltzea.
- Gidariak ez dira buruzagiak, animatzaileak baino, eta prozesua errazten dute. Pixkana-pixkana beharrezko izateari utzi beharko liokete.
- Parte hartzen duen subjektua komunitatea bera da, elkartzen den pertsona multzoa, elkarrekin erabakitzen dutenak parte hartzea, elkar laguntzea, pentsatzea, taldean lan egitea.

Partaidetza heziketa kontua da (II)

- ▶ –Parte hartzeko prestasuna landu daiteke eta lotua dago erakundeen politikekin.
- ▶ –Partaidetzako prozesuek elkar elikatzen dute.

"Nire ahotsa entzunarazi badezaket, badut hitz egiteko arrazoirik. Mintzatzen banaiz eta kasu egiten badidate, badut arrazoirik parte hartzen jarraitzeko".

- Prestasuna handitzen da horretan jardun ahala eta erakundeen egituraketak zeresan handia du horretan.

Herritarren parte-hartzea Atarrabiako Udalean

La participación ciudadana en el Ayuntamiento de Villava

Herritarren Partaidetzarako Erregelamendua (2011)

- Informaziorako eskubidea eta informazio, arreta eta komunikazio sistemak:**
 - ▶ –Herritarren Arretarako Bulegoa
 - ▶ –Herri eta hirietako komunikabideak (web orriak, BIMak...)
 - ▶ –Iritziei buruzko azterlanak
- Parte hartzeko eskubidea eta eskatzeko eskubidea:**
 - ▶ –Herritarren ekimena
 - ▶ –Entzuna izateko eskubidea
 - ▶ –Herritarrei kontsulta edo erreferenduma
- Entitateen udal erregistroa**
- Parte hartzeko organoak: kontseilu sektorialak**

Ekintza esanguratsuak

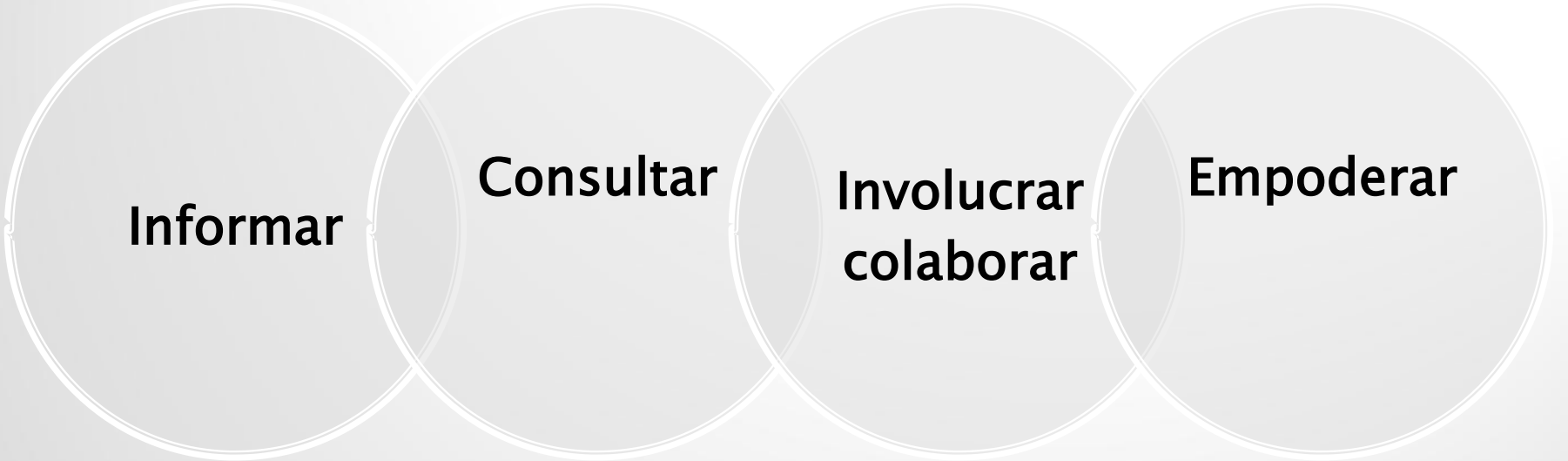
- ▶ –Web orria: alkateak erantzuten du, udal taldeek erantzuten dute.
- ▶ –Herritarren foroak: "Kontuak garbi", "Besta eredua eztabaidan".
- ▶ –Hirigintzako Plana berrikusteko parte-hartze prozesua (2013–14).

Kultur Zerbitzuaren parte-hartze mailak eta ekintzak

Niveles de participación y acciones del Servicio de Cultura

Niveles de participación

Informar

Consultar

**Involucrar
colaborar**

Empoderar

Informar Informatu

- ▶ –Kultur agenda.
- ▶ –Herriari buruzko informazio puntuak (kartelak).
- ▶ –Sare sozialak (Facebook, Twitter).
- ▶ –Udalaren Informazio Aldizkaria
- Udalaren webgunea (Alkateak erantzuten du).
- Arreta pertsonala eta telefono bidezkoa.

Consultar

Aholkua eskatu

- ▶ –Kultur ohiturei buruzko azterketa eta kultur arloko balorazioa (2010).
- ▶ –Kultur etxe berriko espazioei buruz entitate erabiltzaileei eginiko kontsulta.
- ▶ –Herri bozketa: jaietako kartela aukeratzea, txupinazoa bota behar duen pertsona/entitatea aukeratzea

Involucrar/colaborar

Elkarlanean aritu eta parte hartu

- ▶ –Jaien antolaketa.
- ▶ –Gau Zuria.
- ▶ –Kantu–Festa koruen zikloa.
- ▶ –Jarduera artistikoak/Konpainia egoiliarrak.
- ▶ –Gizarte zibileko entitateekin jarduerak antolatzea, adibidez: “Nafarroako konkista eta Erreforma European 1512–1610” Nazioarteko Biltzarra.

Empoderar Ahaldundu

- ▶ –**Elkartegintza sustatzea:** Nafarroako Errellenoaren Kofradia, Erregeen Kabalgata, Foto 67–M Taldea, Claroscuro elkarte, eta abar.
- ▶ –**Atarrabiako herritartasun eskola.**
- ▶ –**Gurasoen eskola.**
- ▶ –**Baserria zarzuelaren ekoizpena, kultur mezenasgoaren bidez**
- ▶ –**Kulturako Kontseilu Sektoriala.**

Bi proiektu esanguratsu

Dos proyectos significativos

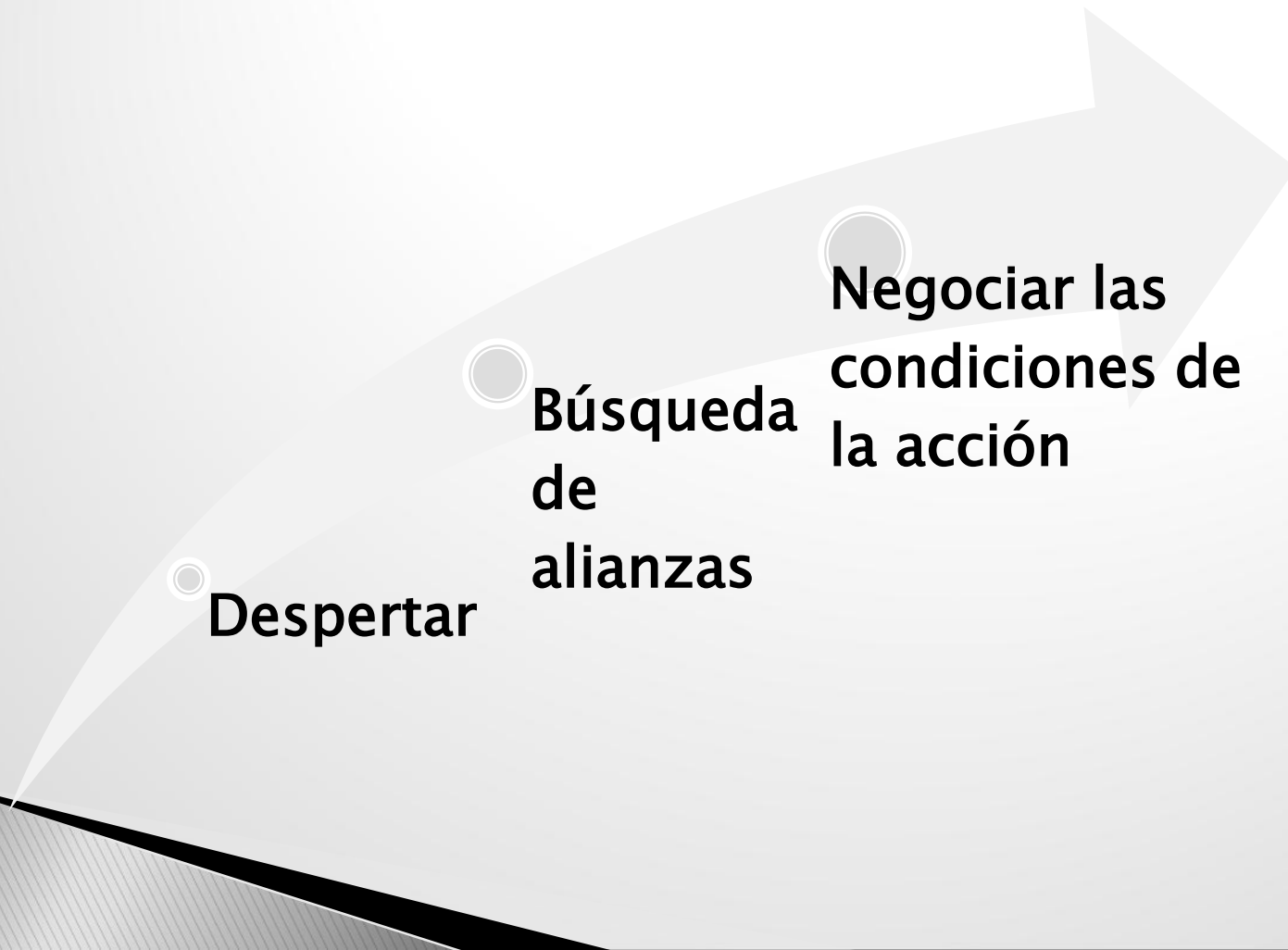

The logo features two stylized stick figures. The figure on the left is teal and sitting on the ground. The figure on the right is green and standing.

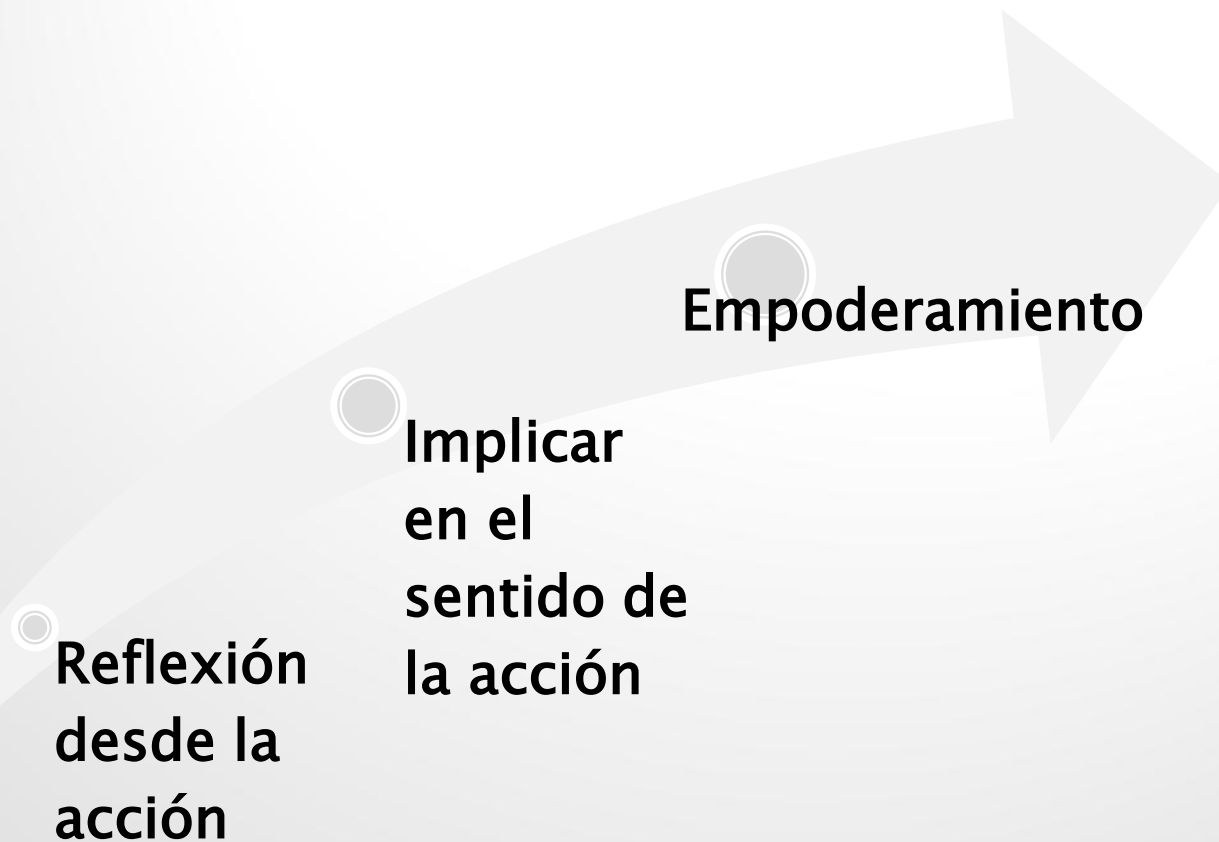
Atarrabiako Gurasoen Eskola Escuela de Madres y Padres de Villava

Participación como proceso

Niveles de participación

Baserria zarzuela, kultur mezenasgoko toki proiektua

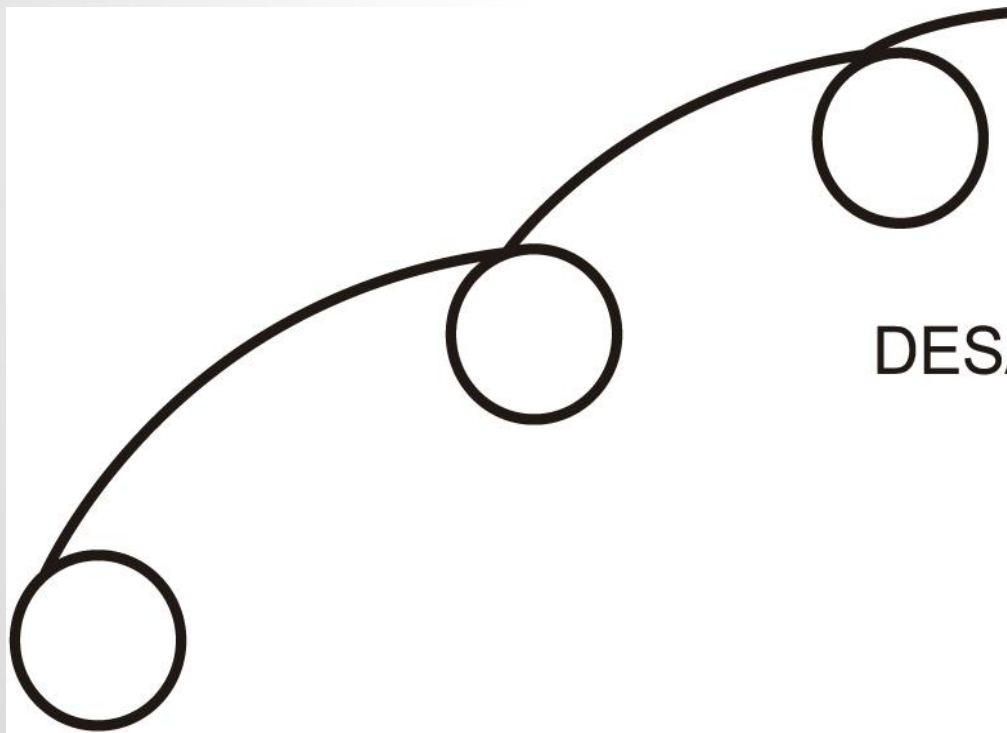

Baserria zarzuela, kultur mezenasgoko toki proiektua

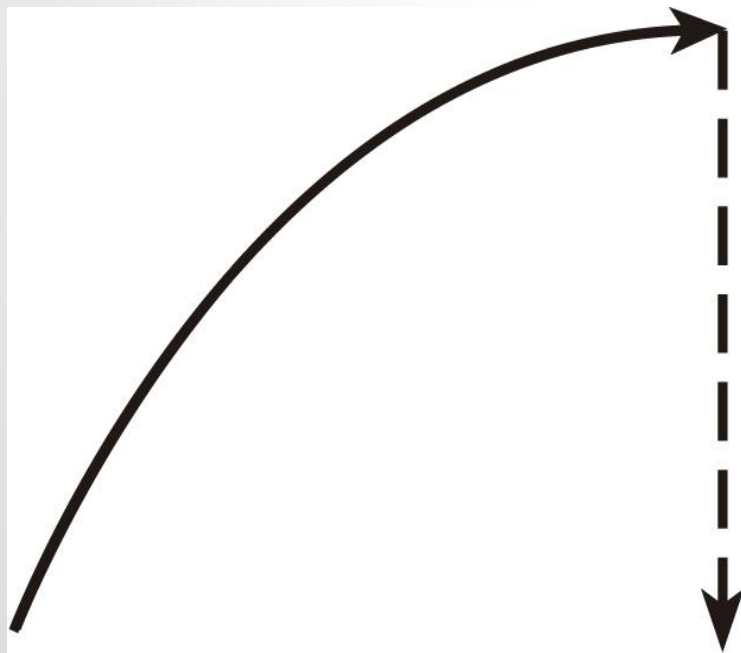
- 246 mezenas / 22.250 € emanak
 - 1.176 ikusle (4 saio)
- 80 artista agertokian/6 entitate.
- Aurrekontua 38.000 € (%58 dohaintzak, %25'6 sarreraren salmenta eta %16'4 Udalak jarria).

Tipos de desarrollo cultural

DESARROLLO GALÁCTICO

Tipos de desarrollo cultural

DESARROLLO BALÍSTICO

Tipos de desarrollo cultural

-----➔ **DESARROLLO HORIZONTAL**

Kultur dinamizazio estiloak

Estilos de dinamización cultural

▶ Directivo

Burocrático

▶ Permisivo (laissez faire)

Democrático

Conclusiones

Ondorioak

- Gizarte zibil birtual bat sortu da: herritarrak hunkituak daude, baina geldirik; elkartasunezko eskumuturrekoak daramatzate, baina kontsumismo itsuaren morroi dira.
- Maiatzaren 15ean oinarriturik, partaidetza birtualak mobilizazioak eragin ditu eta kontzientziak esnatu dira.
- Dena dela, herritar asko etsitua dago, oso errea lehendik, huts egin baitzuen espero zutenak. Gonbita egin zieten parte hartzera, iritzia ematera, konpromisoa hartzera... eta puzker handi bat baino ez zuten jaso ordainetan.

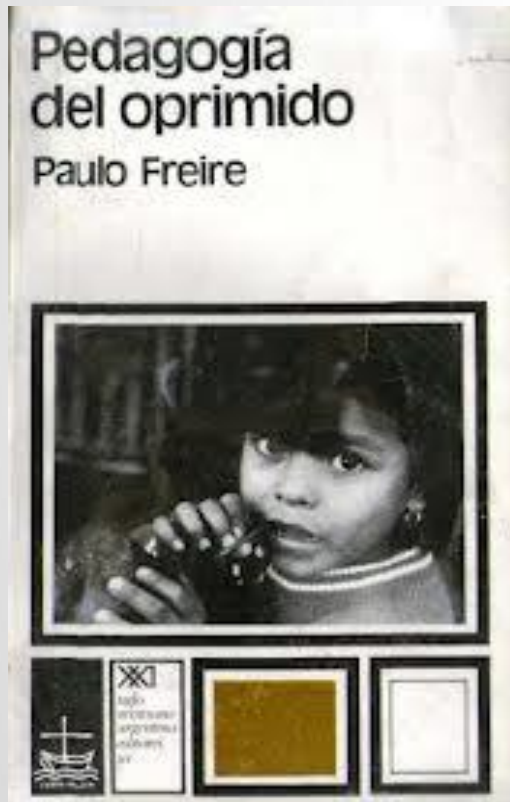
Conclusiones

Ondorioak

- Urte askoan erakundeek bultzatu dute herritar kontsumitzailearen eredua (pasiboa eta informaziorik gabea). Beraz, bizi duten garaiko erronkei aurre egiteko herritar konprometituak eta arduratsuak ez dira aise prestatuko.
- Pedagogia handia behar da, kanpainak eta eredu egokiak, partaidetzaren dohainez jabearazteko.

Recomendaciones

Gomendioak

Eskerrik asko, muchas gracias.

José Vicente Urabayen Azpilikueta
tecnicocultura@villava.es